

PROJEKTIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

**NACRT PLANA
GOSPODARENJA
OTPADOM ZA RAZDOBLJE
OD 2017. DO 2022. GODINE**

OPĆINA GRAČAC

*Park sv. Jurja 1
23 440 Gračac*

DLS d.o.o.

HR - 51000 Rijeka
Spinčićeva 2.

OIB: 72954104541
MB: 0399981

Tel: +385 51 633 400

Tel: +385 51 633 078

Fax: +385 51 633 013

E-mail: info@dls.hr;

info.ozo@dls.hr

www.dls.hr

Veljača, 2018.

NARUČITELJ: OPĆINA GRAČAC, Park sv. Jurja 1, 23 440 Gračac

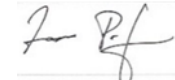

PREDMET: NACRT PLANA GOSPODARENJA OTPADOM ZA RAZDOBLJE OD 2017.
DO 2022. GODINE

OZNAKA DOKUMENTA: RN2017/0061

IZRAĐIVAČ: DLS d.o.o. Rijeka

VODITELJ IZRADE: Nikolina Bakšić, mag.ing.geol., CE

SURADNICI:

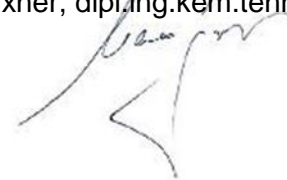
Matea Vrljičak	mag.ing.aedif.	
Anita Kulušić	mag.geol.	
Zrinka Valetić	dipl.ing.biol.	
Mišo Kuceļ	mag.ing.geol.	
Zoran Poljanec	mag.educ.biol.	
Matija Hrastovski	mag.ing.ge	
Hrvoje Pandža	mag.ing.traff.	
Daniel Bukvić	mag.ing.aedif.	
mr.sc. Indira Aurer Jezerčić	dipl.ing.kem.teh.	

DATUM IZRADE: Veljača, 2018.

M.P.

DLS
d.o.o. RIJEKA

Odgovorna osoba
Igor Meixner, dipl.ing.kem.tehn.

Ovaj dokument u cijelom svom sadržaju predstavlja vlasništvo Općine Gračac, te je zabranjeno kopiranje, umnožavanje ili pak objavljivanje u bilo kojem obliku osim zakonski propisanog bez prethodne pismene suglasnosti odgovorne osobe Općine Gračac

Zabranjeno je umnožavanje ovog dokumenta ili njegovog dijela u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez prethodne suglasnosti ovlaštene osobe tvrtke DLS d.o.o. Rijeka.

SADRŽAJ

1	<u>UVOD</u>	9
1.1	ZAKONSKI OKVIRI GOSPODARENJA OTPADOM	10
1.1.1	STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM RH	10
1.1.2	OCJENA KONHERENTNOSTI CILJEVA – POTPUNA PROVEDBA ZAKONODAVSTVA EU O OTPADU 11	
1.1.3	ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM I USKLAĐIVANJE CILJEVA	13
1.1.4	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM RH ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE	14
1.2	GOSPODARENJE OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI – OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE 17	
2	<u>ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE GRAČAC UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA</u>	21
2.1	OSNOVNI PODACI O OPĆINI GRAČAC	21
2.2	ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA SUSTAVA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE GRAČAC	25
2.2.1	PRIKUPLJANJE, ODVOZ I ZBRINJAVANJE KOMUNALNOG OTPADA	25
2.2.2	PRIKUPLJANJE I ZBRINJAVANJE POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA	28
2.2.3	SUSTAV NAPLATE	29
2.2.4	IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI	29
2.2.5	AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	31
2.2.6	ANALIZA OBVEZA OPĆINE GRAČAC	31
2.3	OCJENA POSTOJEĆEG STANJA GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI GRAČAC	39
2.4	CILJEVI I MJERE GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE GRAČAC	39
3	<u>PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA</u>	41
3.1	VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG KOMUNALNOG OTPADA I ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA	41
3.2	ODLAGANJE OTPADA	43
4	<u>PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM</u>	45
4.1	PODACI O POSTOJEĆIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	45

4.2	PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	45
4.2.1	RECIKLAŽNO DVORIŠTE	45
4.2.2	MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE	50
4.2.3	RECIKLAŽNO DVORIŠTE ZA GRAĐEVNI OTPAD	50
4.2.4	PLANIRANA NABAVA OPREME I VOZILA	51
4.3	STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	51
5	<u>PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU.....</u>	52
6	<u>MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA.....</u>	53
7	<u>OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA .....</u>	59
7.1	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	59
7.2	MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM	60
7.3	MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	61
8	<u>MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA.....</u>	62
9	<u>MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA .....</u>	63
10	<u>POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....</u>	64
11	<u>ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....</u>	65
12	<u>ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA .....</u>	69
13	<u>POPIS PRIMIJEJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE .....</u>	70

KRATICE – POJAŠNJENJA

CGO	Centar za gospodarenje otpadom
EE otpad	Električni i elektronički uređaji i oprema
EU	Europska unija
HV	Hrvatske vode
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MBO	Mehaničko – biološka obrada
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
PET	Polietilen tereftalat
PGO	Plan gospodarenja otpadom
PGO RH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 03/17)
ZŽ	Zadarska županija
PPU	Prostorni plan uređenja
POSAM	Posebna sabirna mjesta
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
SG ZŽ	Službeni glasnik Zadarske županije
ZO	Zaštita okoliša
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)

KLJUČNI POJMOVI – POJAŠNJENJA

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradivi otpad.

Biootpad je biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Divlje odlagalište je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada je prikupljanje tog otpada na području Općine Gračac putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada na odlagalište neopasnog otpada Stražbenica.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- b) odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
- c) iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš.

Onečišćivač je svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17).

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpad iz gospodarstva je otpad koji nastaje kod obavljanja poslovne i druge djelatnosti, te rada ustanova, udruga i dr. organizacija.

Posuda za otpad je tipizirana posuda s kotačima zapremine 120, 240 i 1.100 litara izrađena po normi EN840.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Sanacija onečišćenog tla je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Spremnik za otpad (kontejner) je tipizirani metalni ili plastični zatvoreni spremnik zapremine 5 do 10 m³.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Tipska vreća davatelja je doplatna plastična vreća kroz čiju se nabavnu cijenu plaća sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada koji prelazi volumen posude za otpad. Korištenje tipske vreće je namijenjeno isključivo za zbrinjavanje viška miješanog komunalnog otpada koji se nije mogao zbrinuti u obveznim posudama ili spremnicima za otpad.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

1 UVOD

Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole, postavljen je donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) (u nastavku ZOGO). Navedenim se zakonom područje upravljanja tokovima otpada u RH u cijelosti usklađuje s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. ZOGO donio je Hrvatski sabor na sjednici koja je održana 15.7.2013. godine i njime se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš tako da se njegove količine u nastanku i/ili proizvodnji smanjuju te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz iskorištavanje vrijednih svojstava otpada. Odredbe ZOGO utvrđuju sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva, načela, ciljeve i način gospodarenja, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom te nadležnosti i obveze pri tome, a zatim i lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom. Kako je spomenuto, njime se u hrvatski pravni poredak prenosi više direktiva EU iz područja otpada i gospodarenja njime te utvrđuje okvir za provođenje više europskih uredbi i odluka.

Uz usklađivanje s pravnom stečevinom EU, RH provodi i profiliranje nacionalnih strateških prioriteta a u skladu s relevantnim strategijama EU. EU je 2011. godine, kao dio razvojne strategije Europa 2020., donijela i dokument pod nazivom Resursno učinkovita Europa – Vodeća inicijativa strategije Europa 2020. (Europska komisija, 2011.). Središnji je aspekt te inicijative prelazak s postojećeg linearnog na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produljivanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Uspjeh strategije Europa 2020. u velikoj mjeri ovisi o sposobnosti država članica EU da osiguraju svoju ulogu u provedbi potrebnih reformi na nacionalnoj razini, putem Kohezijskih fondova, a donošenje je Plana gospodarenja otpadom RH osnovni uvjet potreban za korištenje sredstava Kohezijskog fonda, u iznosu od 475 milijuna eura, do 2020. godine, namijenjenih za postizanje ciljeva propisanih direktivama EU, koje uređuju postupanje s otpadom, te Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.).

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17) određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

1.1 Zakonski okviri gospodarenja otpadom

Polazni dokumenti u planiranju sustava gospodarenja otpadom na svim razinama u Republici Hrvatskoj su Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN130/05) koju je Hrvatski sabor donio 14. listopada 2005. temeljem članka 8. Zakona o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06 i 60/08).

Usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim izmjenama gore navedenog zakonodavnog okvira, a kako je opisano u nastavku.

1.1.1 Strategija gospodarenja otpadom RH

Ciljevi koje je Strategija definirala u području gospodarenja otpadom su strateški i kvantitativni izbor koji polazi od temeljnih načela i shvaćanja kako postoji hijerarhija u samom sustavu gospodarenja otpadom. Ostvarivanje strateških ciljeva jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje, a kvantitativni ciljevi određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva.

Strategijom se utvrđuju sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetske uporabu otpada;
2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (izbjegavanje, vrednovanje – uporaba, odlaganje): stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava;
3. Smanjivanje rizika od otpada;
4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj;
5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Strategijom su utvrđeni kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja strateških ciljeva, a prikazani su sljedećim tablicama 1. – 3. Rokovi su utvrđeni s pretpostavljenim vremenskim pomacima u odnosu na regulativu EU.

Tablica 1. Kvantitativni ciljevi za količine otpada

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Stanovništvo obuhvaćeno organiziranim skupljanjem komunalnog otpada	80	85	90	95	99
Količina odvojeno skupljenog i recikliranoga komunalnog otpada	6	8	12	18	25
Količina obrađenoga komunalnog otpada	2	10	20	25	30
Količina odloženog komunalnog otpada	95	80	68	58	45

CILJEVI	UDIO (%) / GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Količina odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada od količine proizvedene 1995.	95	85	75	55	35

Do 2025. predviđa se gotovo potpuni obuhvat stanovništva organiziranim skupljanjem komunalnog otpada, znatan rast recikliranog i obrađenoga komunalnog otpada i bitno smanjivanje odloženoga komunalnog i biorazgradivog otpada.

Tablica 2. Kvantitativni ciljevi za odlagališta otpada

CILJEVI	GODINA				
	2005.	2010.	2015.	2020.	2025.
Regionalni centri za gospodarenje otpadom	0	1 – 2	2 – 3	3	4
Županijski centri za gospodarenje otpadom	0	3 – 7	7 – 10	10 – 14	14 – 21
Službena odlagališta*	187	100	50	30	14 – 21
Udio saniranih odlagališta (% od broja ustanovljenog 2000.)	5	65	75	85	100

*) Grupu „službena odlagališta“ čine sljedeće kategorije iz Noveliranog katastra odlagališta otpada u RH: legalna odlagališta, odlagališta u postupku legalizacije, službena odlagališta, dogovorna odlagališta.

Tablica 3. Kvote uporabe i recikliranja nekih vrsta otpada

OTPAD	ROK	KVOTA (% TEŽINE)	
		OPORABA	RECIKLIRANJE
Ambalažni otpad	2010.	50 – 60	25 – 45
	2015.	65	55 – 60
Otpadna vozila	2015.	85	80
	2025.	95	85
E-otpad 4 kg/stan/god	2015.	70 – 80	50 – 85
Otpadne gume vozila	2010.	70 – 80	60 – 70
	2015.	90	70
Otpadna ulja	2010.	90	-

1.1.2 Ocjena konherentnosti ciljeva – potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu

Općim se programom djelovanja Unije za okoliš do 2020. „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta” te Desetogodišnjom razvojnom strategijom Europa 2020 EU planira provedba mjera kako bi se gospodarstvo Unije preobrati na ono kružno - resursno učinkovito, zeleno i konkurentno. Sedmim se programom djelovanja za okoliš osigurava također da se do 2020., između ostalog, otpadom sigurno upravlja kao resursom. Potpuna provedba zakonodavstva EU o otpadu uključivat će primjenu hijerarhije otpada u skladu s Direktivom 2008/98/EZ

Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.) i učinkovito korištenje tržišnih instrumenata i drugih mjera kako bi se osiguralo:

1. da je odlaganje ograničeno na preostali otpad (tj. onaj koji se ne može reciklirati i oporabiti), uzimajući u obzir odgode;
2. da je obnavljanje energije ograničeno na materijale koji se ne mogu reciklirati,
3. da se reciklirani otpad koristi kao glavni, pouzdani izvor sirovina za Uniju, razvojem kruženja netoksičnih materija; da se opasnim otpadom gospodari na siguran način, a njegovo stvaranje je smanjeno,
4. da su nezakonite pošiljke otpada iskorijenjene, uz strogo praćenje, i
5. da je otpad od hrane smanjen. Provodi se pregled postojećeg zakonodavstva o proizvodima i otpadu, uključujući pregled glavnih ciljeva relevantnih direktiva, na temelju Plana za resursno učinkovitu Europu, kako bi se prešlo na kružno gospodarstvo; te se uklanjaju prepreke na unutarnjem tržištu za ekološki prihvatljivo recikliranje u Uniji.

Kvantitativni ciljevi koji određuju dinamiku ostvarivanja gore navedenih strateških ciljeva EU definirani su sljedećim Direktivama:

DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA (SL L 312, 22. 11. 2008.)

- Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - rok 2013. godina.
- Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - rok 2015. godina.
- Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - rok 2015. godina.

DIREKTIVA VIJEĆA 1999/31/EZ O ODLAGANJU OTPADA (SL L 182, 16. 7. 1999.)

- Smanjenje udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema sljedećoj dinamici:
- 75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,
- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,
- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Strategija propisuje tek 18% odvojeno prikupljenog otpada 2020. godine, odnosno za 2015. godinu propisuje smanjenje količine odloženoga biorazgradivog komunalnog otpada za 75% od količine proizvedene 1995. godine. Kako je prethodno navedeno, usklađivanjem nacionalnih propisa s europskom pravnom stečevinom, odnosno usvajanje europskih standarda u području zaštite okoliša te gospodarenja otpadom, u proteklom je razdoblju doprinijelo značajnim promjenama, te prihvaćenjem strožih kriterija te provedbenog perioda u određivanju kvantitativnih ciljeva i postupaka u gospodarenju otpadom. Stoga je, danas, u većem dijelu, Strategija neusklađena s nacionalnim i EU zakonodavstvom.

1.1.3 Zakon o održivom gospodarenju otpadom i usklađivanje ciljeva

ZOGO usklađuje nacionalne propise s europskom pravnom stečevinom, što znači usvajanje europskih standarda u cjelokupnom području zaštite okoliša koje se odnosi na otpad. Kako bi se definiralo smjer održivog gospodarenja otpadom, ZOGO-m se postavljaju sljedeći ciljevi, usklađeni s EU politikom gospodarenja otpadom:

**DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOGA PARLAMENTA I
VIJEĆA O OTPADU I UKIDANJU ODREĐENIH DIREKTIVA
(SL L 312, 22. 11. 2008.)**

**ZAKON O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM
(NN 94/13, 73/17)**

Uspostava sustava za primarno odvajanje biootpada - ROK 2013. godina.

Članak 56.

(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Uspostava sustava za primarno odvajanje - odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka: papir, metal, plastika i staklo, tekstil, EE otpad, vozila, otpadne gume, građevni i medicinski - ROK 2015. godina.

Članak 54.

(2) Do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Priprema (pogoni) za ponovnu uporabu i recikliranje: papir, metal, plastika i staklo (50% od ukupne mase) neopasni građevni otpad (70% od ukupne mase) - ROK 2015. godina.

Članak 55.

(1) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

(2) Do 1. siječnja 2020. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17

05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Smanjenja udjela odlaganja biorazgradivog otpada, do 31. prosinca 2020. godine prema sljedećoj dinamici:

- 75 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2013.,
- 50 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2016.,
- 35 % ukupne količine (po masi) biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini do 31. prosinca 2020.

Sanacija postojećeg odlagališta otpada do 31. prosinca 2018. godine.

Članak 24.

(1) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Članak 25.

(1) Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

1. 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
2. 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
3. 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
4. 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
5. 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

(2) Zabranjeno je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj nakon 31. prosinca 2017.

1.1.4 Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/17) osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2017. – 2022, čiji je temeljni zadatak organiziranje provođenja relevantnih ciljeva Strategije, ali i aktualnih nacionalnih ciljeva usklađenih s politikom gospodarenja otpadom EU, postavljenih za razdoblje 2017. do 2021. godine u RH.

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, Planom se definiraju ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine, te provedbene mjere za ostvarenje ciljeva.

Ciljevima je obuhvaćeno kvalitativno i kvantitativno gospodarenje svim kategorijama otpada, a obuhvaćaju horizontalnu i vertikalnu poveznicu svih dionika u održivom sustavu gospodarenja otpadom.

Donošenje PGO RH važan je preduvjet za korištenje sredstava iz Operativnog programa, stvaraju se preduvjeti za prelazak na kružno gospodarstvo (novim konceptom koji uvažava i razvoj industrije i gospodarstva, ali isto tako vodi brigu o zaštiti okoliša i prirode na razini EU-a).

PGO RH kao najvažnije ističe sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu, recikliranje i kompostiranje. Važnije mjere iz PGO RH su odvojeno prikupljanje na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja otpada prema sastavu i količini te uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada.

Okosnica PGO RH su reciklažna dvorišta, reciklažni centri sa sortirnicama i kompostištima u kojima će se za recikliranje pripremati odvojeno prikupljeni otpad. Za neizgrađene CGO-e potrebno je prilagoditi kapacitet i sadržaje ciljevima PGO RH zbog čega je za svaki od njih potrebno izraditi studiju izvedivosti.

PGO RH je sukladan Okvirnoj direktivi o otpadu. Njime se uređuje dostizanje ciljeva u pogledu odvojenog prikupljanja i recikliranja sastavnih dijelova komunalnog otpada, sastavni dio je Plan sprječavanja nastanka otpada, uvode se mjere za odvojeno prikupljanje na izvoru, selektiranje otpada i poticanje kompostiranja otpada u kućanstvu i na lokalnoj razini.

Neke od najznačajnijih mjera su poticanje odvojenog sakupljanja papira, kartona, metala, stakla, plastike i biootpada, odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja komunalnog otpada prema sastavu i količini, uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada, poticanje kućnog i komunalnog kompostiranja, izgradnja sortirnica, informatička potpora praćenju tokova otpada i niz edukativno – informativnih mjera.

PGO RH određuje i usmjerava gospodarenje otpadom na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom. Također, određuju se mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru RH.

Sukladno ZOGO i PGO RH, a s obzirom na raspodjelu odgovornosti, jedinice lokalne samouprave nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih PGO RH.

Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO provoditi PGO RH, što posebice uključuje projekte određene Popisom projekata važnih za provedbu PGO RH.

U tom kontekstu, ciljevi Plana koji se moraju dostići do 2022. godine, a koje je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati/sudjelovati, navedeni su u tablici 4.

Tablica 4. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine

CILJEVI		
1. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2017. godini.
	1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.).
	1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada.
	1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada.
2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada.
	2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.
3 SPRIJEČITI NASTANAK DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA		
4. SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM		
5. KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI		

Preduvjeti za ostvarenje navedenih ciljeva definirani su čl. 28 ZOGO kojim su propisane obveze jedinica lokalne samouprave.

Jedna od obaveza JLS je donošenje Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (u nastavku PGO) za šestogodišnje razdoblje koji mora biti usklađen s odredbama ZOGO-a i PGO RH.

Sukladno Članku 21. ZOGO, PGO sadrži najmanje sljedeće:

1. Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva.
2. Podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva.
3. Podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom.
4. Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju.
5. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno – informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada.
6. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada.
7. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

8. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.
9. Popis projekata važnih za provedbu odredbi PGO.
10. Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom.
11. Rokove i nositelje izvršenja PGO.

Sadržaj se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, budući da su, sukladno članku 28. ZOGO, gradovi i općine odgovorni za gospodarenje otpadom iz skupine ključnih brojeva otpada 20 (komunalni otpad, otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada.

1.2 Gospodarenje otpadom na lokalnoj razini – obveze jedinice lokalne samouprave

OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

JLS je dužna osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Nadalje, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15).

Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu (*u daljnjem tekstu*: HAOP), a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga u Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu (*u daljnjem tekstu: HAOP*).

OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Sukladno ZOGO, JLS obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. S tim u vezi, Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do 1. siječnja 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada.

Budući da je 1. studenoga 2017. godine, na snagu stupila Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“, broj 50/17), jedinica lokalne samouprave je dužna u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno slijedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
- uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZOGO i navedene uredbe,
- donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

OSIGURATI SPRJEČAVANJE ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZOGO TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA

Jedinica lokalne samouprave mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

OSIGURATI PROVEDBU PLANA

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje ZOGO određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Po donošenju Plana, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu propisanih mjera te o provedenim mjerama dostavljati godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

OSIGURATI DONOŠENJE I PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Temeljem ZOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za razdoblje primjene od šest godina. Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi održivog gospodarenja otpadom. Njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije,
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je potrebno gospodariti, nadalje, osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti,
- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada,
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

OSIGURATI PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

OSIGURATI MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti Izvješće o provedenim akcijama na svojem području u HAOP do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE GRAČAC UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

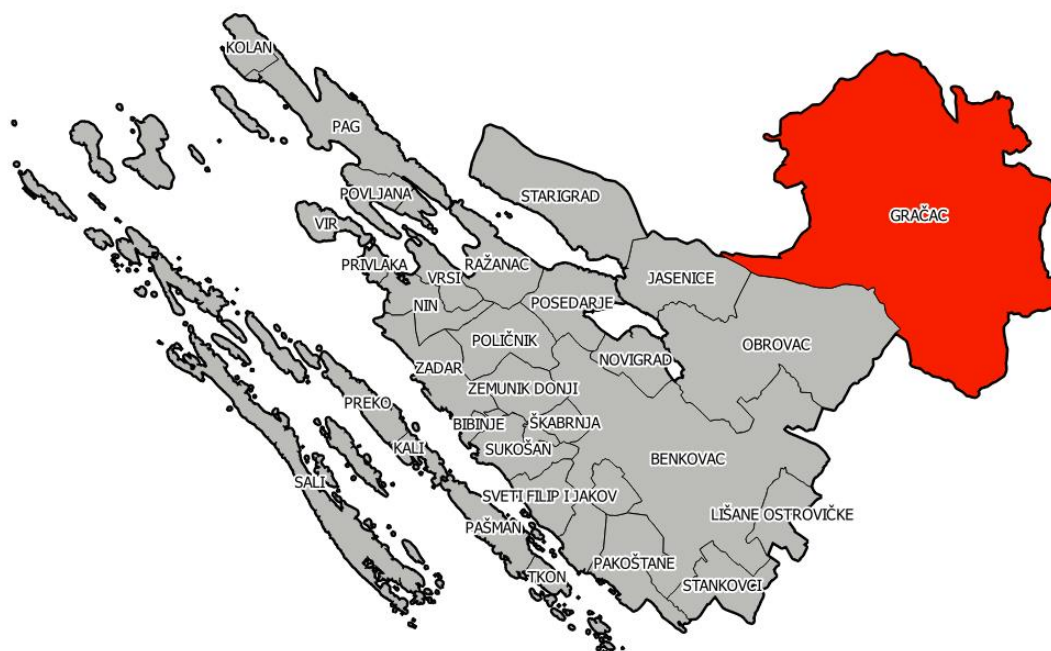
2.1 Osnovni podaci o Općini Gračac

Ovom točkom dani su osnovni podaci o Općini Gračac, njezinom makro i mikro smještaju, zemljopisne značajke, demografske karakteristike i gospodarska obilježja, te ostali podaci relevantni za problematiku gospodarenja otpadom na području Općine.

Općina Gračac teritorijalno je najveća općina u Hrvatskoj a nalazi se u sjeveroistočnom dijelu Zadarske županije, u prostorno-analitičkoj cjelini ličko-pounskog područja. Administrativno pripada Zadarskoj županiji no zemljopisno, povijesno i kulturno je vezana za lički prostor (ličko-krbavski prostor s Pounjem).

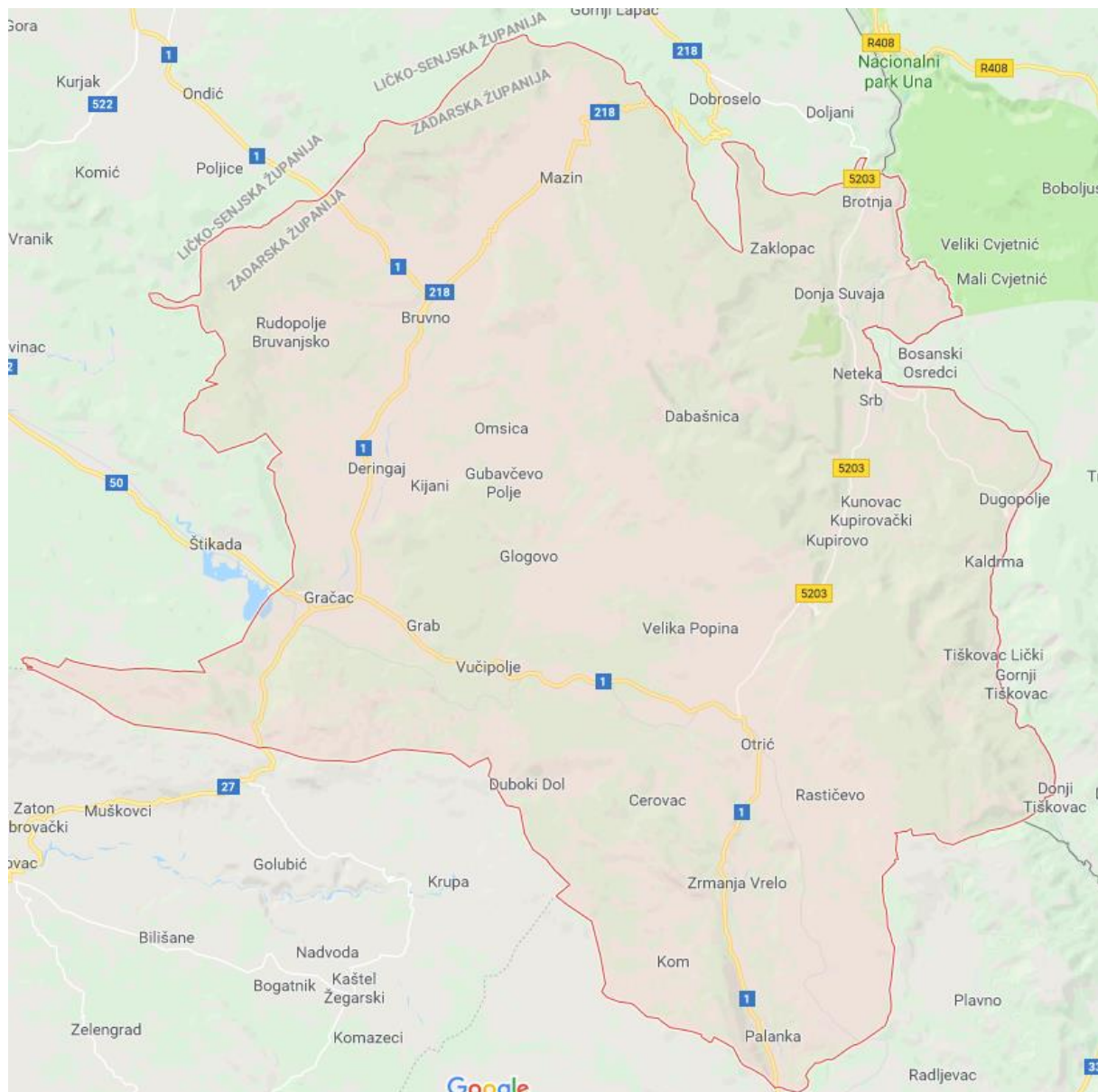
Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji Hrvatske ovaj prostor se nalazi u tri regionalno prostorne jedinice: gorski masiv Velebit, ličko sredogorje i dolina Zrmanje te do padina Plešivice u pounskom području, pa se prostor kojeg zauzima općina Gračac smatra brdsko-planinskim područjem.

Područje općine prostire se na površini od 957,19 km² odnosno na 26,25% ukupne površine Zadarske županije koja iznosi 3.646,57 km². Prema površini Općina Gračac je najveća u Županiji, no iako je prostorno velika, najslabije je naseljena općina Zadarske županije.

Slika 1: Položaj Općine Gračac u Zadarskoj županiji

Općina Gračac obuhvaća 39 naselja: Begluci, Brotnja, Bruvno, Cerovac, Dabašnica, Deringaj, Donja Suvaja, Drenovac Osredački, Duboki Dol, Dugopolje, Glogovo, Gornja Suvaja, Grab, Gračac, Gubavčevo Polje, Kaldrma, Kijani, Kom, Kunovac Kupirovački, Kupirovo, Mazin, Nadvrelo, Neteka, Omsica, Osredci, Otrić, Palanka, Pribudić, Prljevo, Rastičevo, Rudopolje Bruvanjsko, Srb, Tiškovac Lički, Tomingaj, Velika Popina, Vučipolje, Zaklopac, Zrmanja i Zrmanja Vrelo.

Slika 2: Naselja unutar Općine Gračac (izvor: <https://www.google.hr/maps>)

Prema posljednjem popisu stanovništva 2011. godine, na području Općine Gračac živjelo je 4.690 stanovnika raspoređenih u 39 naselja, dok je 2001. godine taj broj iznosio 4.000. U samom mjestu Gračacu prema popisu stanovništva 2011. godine živi 3.063 stanovnika.

U općini Gračac, od svih naselja svojom veličinom i značajem se ističu Gračac i Srb, koji predstavljaju dva centra (Gračac – općinski centar, a Srb manji urbani centar) međusobno udaljena 35 km.

Naselje Gračac je opskrbljeno svim potrebnim društvenim sadržajima poput osnovne i srednje škole, dječjeg vrtića, gradske knjižnice, društvenog doma, zdravstvene stanice, zubara, ljekarne, veterinarske stanice, 3 crkve i 2 župna ureda, zgrade lokalne samouprave, zgrada ispostava porezne uprave, MIORH i HZZO, zgrada općinskog i prekršajnog suda, zgrada pošte, šumarije, stara i nova nadcestarija Gračac, komunalnog poduzeća, HEP-a, policijske uprave, vatrogasne postaje, banke, ispostave Fine, željezničke i autobusne stanice, trgovina, ugostiteljskih radnji i drugih. U Srbu postoji područna osnovna škola, zdravstvena stanica, poštanski ured i mjesni odbor, te sadržaji trgovine i ugostiteljstva. Ostala naselja zasad nemaju, osim stanovanja, dugih urbanih sadržaja.

Tablica 5: Prikaz broja stanovnika po naseljima

REDNI BROJ	NASELJE	BR. STANOVNIKA 2001.	BR. STANOVNIKA 2011.
1.	Begluci	51	61
2.	Brotnja	34	47
3.	Bruvno	55	92
4.	Cerovac	5	3
5.	Dabašnica	0	3
6.	Deringaj	52	77
7.	Donja Suvaja	48	53
8.	DrenovacOsredački	12	12
9.	Duboki Dol	0	0
10.	Dugopolje	8	20
11.	Glogovo	20	11
12.	Gornja Suvaja	20	36
13.	Grab	61	78
14.	Gračac	2.689	3.063
15.	Gubavčevo Polje	15	3
16.	Kaldrma	23	31
17.	Kijani	16	56
18.	Kom	12	34
19.	KunovacKupirovački	35	37
20.	Kupirovo	16	46
21.	Mazin	55	47
22.	Nadvrelo	4	1

REDNI BROJ	NASELJE	BR. STANOVNIKA 2001.	BR. STANOVNIKA 2011.
23.	Neteka	57	87
24.	Omsica	10	12
25.	Osredci	38	42
26.	Otrić	6	15
27.	Palanka	29	19
28.	Pribudić	4	5
29.	Prljevo	3	7
30.	Rastičevo	4	4
31.	RudopoljeBruvanjsko	31	31
32.	Srb	334	472
33.	Tiškovac Lički	17	15
34.	Tomingaj	21	26
35.	Velika Popina	53	71
36.	Vučipolje	0	1
37.	Zaklopac	15	23
38.	Zrmanja	26	21
39.	Zrmanja Vrelo	44	28
SVEUKUPNO		3.923	4.690

2.2 Analiza postojećeg stanja sustava gospodarenja otpadom na području Općine Gračac

2.2.1 Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Općine Gračac prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada koji nastaje u kućanstvima i gospodarstvu obavlja trgovačko društvo GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., za obavljanje komunalne djelatnosti Gračac. GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. u 100%-tnom je vlasništvu jedinice lokalne samouprave Općine Gračac. GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. osnovan je 2013. godine kao općinska komunalna ustanova, te od tada djeluje pod sadašnjim nazivom. Danas komunalnu djelatnost GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. obavlja sa 14 zaposlenih djelatnika, na području koje obuhvaća površinu od 957,19 km², sa preko 4.690 stanovnika i nekoliko većih i manjih gospodarskih subjekata, zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih, sportskih i ostalih ustanova i društava.

Prikupljeni otpad s područja Općine Gračac odvozi se i odlaže na odlagalište Stražbenica kojim upravlja GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. i koje se nalazi na administrativnom području Općine Gračac. Odlagalište Stražbenica u planu je za sanaciju i zatvaranje. Nakon zatvaranja odlagališta, otpad se planira odlagati putem pretovarne stanice Gračac u CGO Zadarske županije Biljane Donje.

Prikupljanje i odvoz otpada s područja Općine Gračac, GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. obavlja s ukupno 4 specijalizirana vozila:

- kamion smečar, Mercedes Atego 1517,
- kamion smečar, Mercedes Arocs 1830I,
- ICB radni stroj 4CX,
- kamion za prijevoz alata s prikolicom, marke Peugeot.

Opća ocjena je da su vozila u dobrom stanju i dobro održavana. Prema dinamici odvoza sva vozila imaju odgovarajuće frekvencije i rute te je za postojeće stanje broj istih dostatan.

Na području Općine Gračac uspostavljena su fiksna i mobilna reciklažna dvorišta. Fiksno reciklažno dvorište (privremeno) Gračac nalazi se na adresi Nikole Tesle bb, 23440 Gračac.

Mobilna reciklažna dvorišta postavljaju se na javnim površinama prema rasporedu i dinamici koja se objavljuje na Internet stranicama Općine Gračac www.gracac.hr, mapa – Gračac Čistoća d.o.o..

SUSTAV PRIKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE GRAČAC DIJELI SE NA:

- sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstva;
- sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva;
- sustav prikupljanja papira i plastike (metala) iz kućanstava i gospodarstva;

- sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju putem zelenih otoka;
- sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada.

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kućanstva

Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada zasnovan je na prikupljanju otpada kojeg stanovništvo odlaže u standardne posude čije se veličine razlikuju ovisno o njihovim potrebama. Miješani komunalni otpad iz kućanstva (KBO 20 03 01) prikuplja se u crnim posudama i spremnicima sa označenim logotipom GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. ili u zelenim posudama i spremnicima sa označenim logotipom Općine Gračac.

Na području Gračaca (Gračac, Bruvno, Kijani, Deringaj, Zrmanja) postavljen je 671 spremnik za miješani i biorazgradivi komunalni otpad od 120 l, 35 spremnika od 240l i 114 spremnika (kontejnera) od 1100l.

Individualna domaćinstva odlažu miješani komunalni otpad u posude zapremine 120 l, odnosno 240 l (za individualna domaćinstva koja izraze potrebu za trajno povećanim volumenom).

Korisnici usluge dužni su tipizirane posude na dan prikupljanja i odvoza otpada iznijeti na javnu površinu uz prometnicu, odnosno na mjesto na kojem je moguće isprazniti sadržaj posude u specijalno vozilo za otpad do 7:00 sati ujutro. Korisnici usluga dužni su otpad odložiti u tipizirane posude na način da se ista može potpuno zatvoriti. Ukoliko količina otpada premašuje volumen posude, otpad se može odlagati i u tipizirane doplatne vreće za otpad označene logotipom davatelja usluge.

Posude su konstruirane tako da onemogućavaju rasipanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa. Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se specijalnim vozilima (auto smećari) zatvorenog tipa, konstruiranim tako da se onemogućavaju rasipanje otpada, te širenje mirisa.

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja se prema rasporedu prikazanom u sljedećoj tabeli.

Tabela 1: Učestalost odvoza otpada po naseljima

NASELJE / DIO NASELJA	UČESTALOST ODVOZA OTPADA
Gračac	4 x tjedno
Srb	2 x mjesečno
Bruvno, Kijani, Deringaj, Suvaja	1 x mjesečno

Sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva

Navedeni otpad nastaje u uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole te objekti koje koriste javne službe i sl.). Navedeni otpad prikuplja se unutar sustava prikupljanja otpada iz kućanstva. Otpad se prikuplja u posude zapremine 120 l, posude zapremine 240 l i u spremnike zapremine 1.100 l.

Sustav prikupljanja papira, stakla, plastike i metala iz kućanstava i gospodarstva

Na području Općine Gračac dosad nije ustrojeno stvarno odvojeno sakupljanje otpada radi daljnje obrade ili u smislu oporabe, ali se odvojeno sakupljanje vrši putem postavljenih zelenih otoka. Odvojeni otpad sakupljen na zelenim otocima se potom odlaže na odlagalište Stražbenica.

Sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju putem zelenih otoka

GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. u suradnji s jedinicom lokalne samouprave, odnosno Općinom Gračac te Zadarskom županijom i FZOEU uvelo je organizirani sustav odvojenog sakupljanja otpada putem zelenih otoka. Na području Općine Gračac sagrađena u 2 zelenih otoka u naselju Gračac i 1 zeleni otok u naselju Srb koji sadrže spremnike za papir, staklo, metal i plastiku volumena 1.100 l. Zeleni otok je uređeno, ograđeno i pristupno mjesto na javnoj površini gdje se nalaze spremnici (kontejneri) za selektivno odlaganje otpada. Na zelenom otoku postavljeni su sljedeći spremnici za otpad:

- plavi spremnik za odlaganje papira,
- žuti spremnik za odlaganje plastike,
- crni spremnik za odlaganje metala,
- zeleni spremnik za odlaganje stakla.

Svi zeleni otoci, odnosno spremnici postavljeni na zelenim otocima na raspolaganju su za odlaganje selektivnog otpada svim građanima, neovisno o mjestu stanovanja i to 24 sata dnevno.

Slika 3: Spremnici za primarnu selekciju korisnog otpada uspostavljeni u naseljima Gračac (gore) i Srb (dolje)

Prikupljanje otpada sa zelenih otoka obavlja tvrtka GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., a prikupljeni otpad odlaže na lokaciju Stražbenica.

Sustav prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada

Općina Gračac sakuplja glomazni i drugi otpad na lokaciji privremenog skladišta sakupljenog korisnog otpada

Prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada (KBO 20 03 07) obavlja se na način da građani na određeni dan i na određeno mjesto (privremeno reciklažno dvorište ili na odlagalište Stražbenica) dovezu glomazni otpad koji se uz pomoć i nadzor djelatnika tvrtke GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. sortira na licu mjesta. U privremeno reciklažno dvorište mogu se odlagati drvo (stolice, stolovi, ormari i ostali predmeti od drva...), plastika (plastični stolovi, stolice, plastične bačve i posude, kanistri...), metali (metalni stolovi, stolice, metalno posuđe, limovi, mehanički aparati, metalni namještaj...) i ostalo (madraci, ležajevi, tekstil, odjeća...).

Davatelj usluge može, na zahtjev i o trošku korisnika usluge, samo ako se isti nije u vrijeme organizirane akcije odvoza zatekao na području na kojem se odvoz u određeno vrijeme organizirao, obaviti odvoz istog i izvan utvrđenih termina pod uvjetom da je korisnik uredno podmirio svoje obveze po osnovi izvršenih usluga. Korisnik usluge dužan je razvrstati krupni (glomazni) otpad prema vrsti otpada.

2.2.2 Prikupljanje i zbrinjavanje posebnih kategorija otpada

ZOGO-om su kao posebne kategorije definirane slijedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili. Osim toga, posebnom kategorijom otpada smatra se i određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz Zakona potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom, te određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja. Navedenim su zakonom propisani i postupci i ciljevi za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Od posebnih kategorija otpada za Općinu Gračac relevantne su sljedeće vrste otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Neke od posebnih kategorija otpada, kao što su papir, metal, staklo i plastika, građani Općine Gračac mogu zbrinuti i na području Općine odlaganjem u spremnike koji su postavljeni u setovima na javnim površinama (zeleni otoci).

Uz navedeno, ostale posebne kategorije otpada građani mogu predati i ovlaštenim sakupljačima. Popis ovlaštenih sakupljača posebnih kategorija otpada dostupan je na internetskim stranicama FZOEU (www.fzoeu.hr).

2.2.3 Sustav naplate

Cijena komunalne usluge sakupljanja i odvoza komunalnog otpada utvrđuje se Cjenikom kojeg donosi davatelj usluge tj. GRAČAC ČISTOĆA d.o.o na način propisan ZOGO. Kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju je volumen spremnika kojim je zadužen korisnik usluge i broj pražnjenja spremnika.

Obveznik plaćanja komunalne usluge je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge uz uvjet dostave ugovora između vlasnika i korisnika nekretnine.

Cijena se obračunava mjesečno i plaćaju se mjesečno do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec temeljem ispostavljenih uplatnica.

U okviru obračuna cijena javne usluge nije uključeno plaćanje poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

2.2.4 Izobrazno – informativne aktivnosti

U Općini Gračac provodi se edukacija javnosti po pitanju unaprjeđenja sustava odvojenog prikupljanja otpada. Izobrazno – informativne aktivnosti provodi GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., a Općina Gračac se uključuje na način da sve dostupne materijale objavljuje na svojoj web stranici te oglasnim pločama. Uz navedeno, izobrazno – informativne aktivnosti provode se i putem lokalnog radija, letaka, plakata, oglasnih ploča i web stranica.

Do sada je provedena jedna edukacija putem informativnih letaka dostavljenih uz račune komunalne naknade i naknade za uređenje voda koje šalje Općina Gračac.

Općina Gračac
www.opcina-gracac.hr

ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA

Općina Gračac je prva jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj koja je u rujnu 2013. godine osnovala novo javno trgovačko društvo čija je osnovna djelatnost sakupljanje otpada, u samom početku bila uskladeni s novim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Općina Gračac je ispunjavanje obveze odvojenog prikupljanja otpada započela već u drugoj polovici 2014. godine pokretanjem projekta nabave posuda za odvojeno sakupljanje otpada uz sufinanciranje od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a sukladno članku 33. st. 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) te je putem javnog trgovačkog društva uspostavili cjelovit sustav gospodarenja otpadom što prije svega prepostavlja uspostavu primarne selekcije (odvajanja) korisnog otpada.

U svrhu ispunjavanja te obveze nabavljeni su spremnici za primarnu selekciju korisnog otpada (papira, stakla, plastike i metala) za uspostavu zelenih otoka u naseljima Gračac i Srb. Općina Gračac je također u obvezi osigurati sakupljanje glomaznog otpada i drugog otpada za što je osigurano privremeno skladište sakupljenog korisnog otpada u Gračacu na adresi Nikole Tesle 59 (ulaz iza zgrade Kino dvorane) u kojem su postavljeni kontejneri za pojedine vrste otpada.

REKICLIRANJE

Recikliranje je postupak sakupljanja odbačenih proizvoda, razvrstavanje i njihovo pretvaranje u novi materijale za izradu novih proizvoda slične ili iste namjene. U recikliranje spada sve što se može ponovno iskoristiti, a da se ne bac.

Riječ recikliranje je nastala iz riječi RE + CYCLE = ponovno kruženje.

Postoji puno proizvoda napravljenih od materijala i sirovina koje možete reciklirati, kao npr. proizvodi napravljeni od plastike, metala, papira, kartona, stakla... Neke sirovine, materijali odnosno proizvodi nisu biorazgradivi i ne mogu se reciklirati, te se za njih moraju pronaći biološke zamjene. Kada u vlastitom ormaru imamo višak odjeće ili npr. cipele koje više ne želimo nositi, možemo ih pokloniti.

Poklanjanje proizvoda, predmeta koji nam više nisu potrebni isto jest oblik recikliranja te kao takav, mnogo humaniji i smisleniji postupak nego li bacanje nama nepotrebnih stvari i/ili proizvoda. Odličan primjer, a ujedno i najstariji oblik recikliranja je kompostiranje. Kompostiranje je postupak biološke razgradnje organskih materijala čime se biološki otpad smanjuje, a kao rezultat toga nastaje kompost koji sadrži humus i druge hranjive tvari spremne za ponovnu uporabu. Svaki vrtljar zna da je najbolje gnojivo za vrt upravo kompost. Saznaj više o kompostiranju.

KAKO REKICLIRATI?

U postupku recikliranja, od iznimne je važnosti najprije ODVOJITI I RAZVRSTATI otpad prema vrsti se mnoge otpadne sirovine i materijali mogu ponovno iskoristiti pod uvjetom da su odvojeno sakupljeni. Oko dvije trećine kućnog otpada možemo odvojiti i ponovno iskoristiti te na taj način smanjiti količine otpada na odlagalištu, dobiti nove proizvode uz manje uložak vode, energije i materije, spriječiti emisije ugljičnog dioksida u atmosferu (globalno zagrijavanje).

	<ul style="list-style-type: none"> Novine i avanski papir Čistina: keramičke posude, tegle, tanjuri Plastični i kartonski ambalaži 	<ul style="list-style-type: none"> Tehnološki ambalaži Pastelirani papir Metalni papir 	PAPIR	
	<ul style="list-style-type: none"> Amalamski deterdženti Amalamski keramički Amalamski predmeti od nerđajućeg čelika Amalamski posude od stakla Amalamski staklo 	<ul style="list-style-type: none"> Ambalaži keramički i zupčasti Ambalaži metalni Ambalaži staklo i keramički Amalamski staklo 		PLASTIKA
	<ul style="list-style-type: none"> Staklene boce Staklene Staklene kule 	<ul style="list-style-type: none"> Proizvodi, medijama i ambalažama od stakla Amalamski keramički i zupčasti Amalamski staklo i keramički Amalamski staklo i keramički Amalamski staklo i keramički Amalamski staklo i keramički 		

- Čiste, ispravno odloženi ostaci hrane i ostaci
- Čiste, ispravno odloženi ostaci životinjske hrane
- Čiste, ispravno odloženi ostaci životinjske hrane
- Čiste, ispravno odloženi ostaci životinjske hrane
- Čiste, ispravno odloženi ostaci životinjske hrane

BIO OTPAD

GLOMAZNI OTPAD

besplatno ga odložite u privremeno skladište

O mogućnostima i uvjetima odvoza glomaznog otpada detaljnije se raspitajte u svom lokalnom komunalnom poduzeću Gračac Čistoća d.o.o., Park Sv. Jurja 1, 23440 Gračac. Telefon: 023/773-925

besplatno ga odložite u posebne spremnike koje će osigurati vaše komunalno poduzeće

naručite odvoz prema unaprijed definiranim uvjetima

NAČINI ZBRINJAVANJA OPASNOG OTPADA

OPASNI OTPAD
Opasni otpad moramo odvojeno sakupljati! Opasni otpad ne nastaje samo u industriji već i u kućanstvima. Komunalni otpad, proizvodni otpad, ambalažni otpad, građevinski otpad, električni i elektronički otpad, vozila kojima je istekao vijek trajanja i otpadne gume mogu biti opasni otpad. Opasne tvari nalaze se u baterijama, akumulatorima, bojama, lakovima, kemikalijama, motornom ulju, starim lijekovima, razrijeđivačima pesticidima, električnom i elektroničkom otpadu. Te stvari mogu biti otrovne, kancerogene, mutagene, infektivne, zapaljive, eksplozivne. Uđu li u vodu ili tlo mogu uzrokovati oboljenje ljudi i naštetiti drugim živim organizmima.

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD
Električni i elektronički otpad ne smijemo odlagati u kontejnere za krupni otpad. Električni i elektronički otpad važno je odlagati odvojeno iz razloga što neke od komponenti od kojih je sastavljen spadaju u opasni otpad (hladnjaci, primjerice, sadrže plinove freone, a monitori teške metale). Elektronički otpad je štetan jer sadrži niz štetnih kemijskih spojeva poput kadmija, arsena, olova, žive, kroma, berilija, fosfora i plastike. Svaki uređaj lakši od 30 kilograma možete besplatno predati u trgovini prilikom kupnje novog uređaja.

STARE GUME
Prilikom zamjene treba ih odložiti kod vulkanizera koji ih je dužan preuzeti. Za stare gume ne isplaćuje se naknada.

METALI
Metale možete odložiti na privremeno odlagalište Odlagališta otpada u Gračacu.

GRAĐEVINSKI OTPAD
Gračani Općine Gračac koji imaju mjesto prebivališta na području Općine Gračac mogu svoj građevinski otpad, koji nastaje u kućanstvu, besplatno odložiti na Odlagalištu otpada Stražbenica, ukoliko ga sami dovezu u vlastitom vozilu.

STARO MOTORSKO ULJE I OTPADNA MAZIVA ULJA
Preporučuje se motorno ulje mijenjati kod automehaničara koji je dužan skrbiti za njegovo zbrinjavanje. Otpadna ulja se moraju zbrinjavati odvojeno; zabranjeno je u spremnik za motorna ulja odlagati ulje iz kočnica.

STARE BATERIJE I AKUMULATORI
Stare baterije su opasne jer sadrže metale. Stare baterije i akumulatorne dužne su preuzeti sve trgovine koje ih prodaju.

STARI LIJEKOVI
Ljekarne su dužne preuzimati stare lijekove i druge farmaceutske proizvode. U medicinski otpad spadaju i inzulinske igle.

Slika 4: Primjeri izobrazno – informativnih materijala

Tijekom narednog razdoblja planira se provođenje informativno – edukativne kampanje za aktivno sudjelovanje građana Općine Gračac u sustavu održivog gospodarenja otpadom s ciljem podizanja svijesti javnosti o važnosti održivog razvoja i zaštite okoliša, te uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Gračac.

2.2.5 Akcije prikupljanja otpada

Općina Gračac u suradnji s Udrugama s područja Općine koje su provodile programe javnih radova i putem programa javnih radova koji je provodila sama Općina Gračac, organizira obilazak i čišćenje područja Općine, od otpada koji su tijekom godine odbacili nepoznati počinitelji. Gračac Čistoća d.o.o. nakon akcije čišćenja pobrinuti će se da se tako prikupljeni otpad razvrsta i pravilno odloži na odlagalište Stražbenicu.

2.2.6 Analiza obveza Općine Gračac

ZOGO-om su propisane obveze JLS u području gospodarenja otpadom. Analiza svih obveza JLS i obveza koje je ispunila Općina Gračac i koje u narednom razdoblju treba ispuniti prikazan je sljedećom tabelom.

Tabela 2: Obveze Općine Gračac sukladno ZOGO

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>IZRADA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE.</p> <p>DOSTAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE JEDINICI REGIONALNE SAMOUPRAVE DO 31.3. TEKUĆE GODINE ZA PRETHODNU KALENDARSKU GODINU.</p> <p>OBJAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE U SLUŽBENOM GLASILU OPĆINE.</p>	<p>Članak 20.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.</p>	<p>Općina Gračac dosad nije izrađivala Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. Navedenu obvezu potrebno je redovito izvršavati u narednom razdoblju, a po usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Gračac za razdoblje od 2017. do 2022. godine.</p>
<p>IZRADA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.</p>	<p>Izraditi Nacrt plana gospodarenja otpadom sadržaja propisanog člankom 21. stavkom 1.</p>	<p>Općina Gračac je 2017. godine započela s izradom Nacrta plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine.</p>
<p>OBJAVA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (JAVNI UVID).</p>	<p>Članak 22.</p> <p>(1) Nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti.</p> <p>(2) Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.</p> <p>(3) Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.</p>	<p>Javni uvid u Nacrt plana gospodarenja otpadom Općine Gračac za razdoblje od 2017. – 2022. godine biti će održan tijekom 2018. godine.</p> <p>Zainteresiranoj javnosti biti će omogućeno da u navedenom periodu dostavi svoja očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedloge u pisanom obliku tijekom cijelog razdoblja javnog uvida. Pisana očitovanja, mišljenja, primjedbe i prijedlozi na Nacrt Plana podnositelji moći će dostaviti u Jedinствени upravni odjel Općine Gračac.</p> <p>Ukoliko zainteresirana javnost u navedenom roku ne dostavi svoja očitovanja, mišljenja, prijedloge i primjedbe, smatrat će se da su isti suglasni s izloženim Nacrtom Plana.</p>
<p>IZRADA PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE I ISHOĐENJE SUGLASNOSTI UPRAVNOG TIJELA JEDINICE REGIONALNE SAMOUPRAVE.</p>	<p>Članak 21.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave i Grad Zagreb dužan je za prijedlog plana gospodarenja otpadom iz stavka 1. ovoga članka ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležnog upravnog tijela), odnosno Ministarstva za prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba.</p>	<p>Općina Gračac će Plan gospodarenja otpadom dostaviti Jedinici regionalne samouprave na prethodnu suglasnost.</p>

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	(3) Nadležno upravno tijelo, odnosno Ministarstvo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba usklađen s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i Plana.	
DONOŠENJE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.	<p>Članak 21.</p> <p>(4) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p> <p>(5) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.</p>	Po dobivanju suglasnosti, Općina Gračac donijet će Plan gospodarenja otpadom na općinskom vijeću.
OBJAVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U SLUŽBENOM GLASILU.	<p>Članak 21.</p> <p>(6) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.</p>	Po donošenju Plana gospodarenja otpadom, Općina Gračac će isti objaviti u službenim novinama.
OSIGURANJE JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada. <p>Članak 30.</p> <p>(1) Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.</p>	<p>Općina Gračac osigurala je javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine na način da se miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad sakuplja po modelu od „vrata do vrata“.</p> <p>Miješani komunalni i biorazgradivi otpad prikuplja GRAČAC ČISTOČA d.o.o.</p> <p>GRAČAC ČISTOČA d.o.o. obavlja javne usluge sakupljanja, prijevoza i deponiranja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada kojima se uređuju međusobno odnosi između davatelja javne komunalne usluge i korisnika usluga na području Općine Gračac.</p>
DONOŠENJE ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	<p>Članak 30.</p> <p>(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga koja sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kriterij obračuna količine otpada, 2. standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, 	<p>Općina Gračac donijela je Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Gračac.</p> <p>Općinsko vijeće Općine Gračac je 29. siječnja 2018. godine, donijelo Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog</p>

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>3. najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,</p> <p>4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,</p> <p>5. područje pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka.</p> <p>6. odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona.</p> <p>7. opće uvjete ugovora s korisnicima.</p>	<p>otpada na području Općine Gračac (Klasa: 351-01/18-01/1, Urbroj: 2198/31-02-18-1).</p>
<p>DOSTAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA MINISTARSTVU ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE.</p>	<p>Članak 30.</p> <p>(8) Po donošenju odluke iz stavka 7. predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.</p>	<p>Općina Gračac Odluku je dostavila MZOE i objavila u Službenom glasniku Općine Gračac br. 18/1.</p>
<p>OBJAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA U SLUŽBENOM GLASILU I NA MREŽNIM STRANICAMA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.</p>		
<p>OSIGURANJE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA.</p>	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <p>2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.</p> <p>Članak 35.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:</p> <p>1. funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području</p> <p>Sukladno članku 35. stavku 2., JLS koja ima 1.500 stanovnika ili manje dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta na svom području posredstvom mobilne jedinice.</p> <p>JLS koja ima više od 1.500 dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području .</p>	<p>Na području Općine Gračac još ne postoji izgrađeno reciklažno dvorište ali je uspostavljen rad privremenog reciklažnog dvorišta u ulici Nikole Tesle bb, Gračac, do uspostave rada reciklažnog dvorišta planiranog za izgradnju na lokaciji uz lokaciju buduće pretovarne stanice CGO Zadarske županije. Lokacija za uspostavu reciklažnog dvorišta uvrštena je u prostorno plansku dokumentaciju. MZOE je 08. studenog 2017. godine donijelo odluku o sufinanciranju projektne dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole u cilju građenja reciklažnog dvorišta (KLASA: 351-04/17-22/41, Urbroj: 563-02-2/206-17-4).</p> <p>Nadalje, tijekom 2018. godine GRAČAC ČISTOČA d.o.o. u suradnji s jedinicom lokalne samouprave, odnosno Općinom Gračac te Zadarskom županijom i FZOEU planira nabaviti više vrsta spremnika za selektivno odvajanje otpada, ovisno o potrebama korisnika. U planu je nabava sljedećih vrsta spremnika:</p> <p>plavi spremnici za odlaganje papira,</p> <p>žuti spremnici za odlaganje plastike,</p>

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>Sukladno članku 35. stavku 4. JLS je dužna u naseljima u kojima se ne nalazi RD osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.</p> <p>2. postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,</p> <p>3. obavještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i</p> <p>4. uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.</p>	<p>crni spremnici za odlaganje metala, zeleni spremnici za odlaganje stakla.</p> <p>Spremnici će biti podijeljeni korisnicima ili postavljeni na lokacijama zelenih otoka.</p> <p>Također, planirana je i nabavka specijalnih vozila za prikupljanje otpada do kraja 2020. godine.</p>
OSIGURANJE SPRJEČAVANJA ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:</p> <p>3. Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada.</p>	<p>Općina Gračac je u tijeku sanacije lokacija divljih odlagališta otpada na području Općine. Trenutno na području Općine postoji još oko 50% zabilježenih lokacija divljih odlagališta otpada.</p> <p>Općina Gračac u suradnji s Udrugama s područja Općine koje su provodile programe javnih radova i putem programa javnih radova koji je provodila sama Općina Gračac, organizira obilazak i čišćenje područja Općine, od otpada koji su tijekom godine odbacili nepoznati počinitelji. Gračac Čistoća d.o.o. nakon akcije čišćenja pobrinuti će se da se tako prikupljeni otpad razvrsta i pravilno odloži na odlagalište Stražbenicu.</p>
USPOSTAVA KOMUNALNOG REDARSTVA	<p>Članak 36.</p> <p>(1) Provedbu obveze iz članka 28. stavka 1. točke 3. osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar)</p> <p>1. mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada</p> <p>2. mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš</p> <p>(2) Mjere iz stavka 1. točke 1. ovoga članka uključuju:</p>	<p>U Općini Gračac zaposlen je komunalni redar čiji opis posla između ostalog uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postupa po Zakonu o održivom gospodarenju otpadom – nadzor nad primjenom zakona i propisa na temelju tog zakona, u dijelu koji se odnosi na gospodarenje komunalnim otpadom, pokretanje i obustava upravnog postupka nadzora u svrhu sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš i uklanjanje tako odbačenog otpada.
USPOSTAVA SUSTAVA ZA ZAPRIMANJE OBAVIJESTI O NEPROPISNO ODBAČENOM OTPADU.		
USPOSTAVA SUSTAVA EVIDENTIRANJA LOKACIJA ODBAČENOG OTPADA.		

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>PROVOĐENJE REDOVITOG GODIŠNJEG NADZORA PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE RADI UTVRĐIVANJA POSTOJANJA ODBAČENOG OTPADA, A POSEBNO LOKACIJA NA KOJIMA JE U PRETHODNE DVIJE GODINE EVIDENTIRANO POSTOJANJE ODBAČENOG OTPADA</p>	<p>1. uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, 2. uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada, 3. provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada, 4. druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 13. ovoga članka.</p> <p>(3) Radi provedbe mjera iz stavka 1. točke 2. ovoga članka komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).</p> <p style="text-align: center;">Članak 36.</p> <p>(8) Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke utvrđene rješenjem iz stavka 3. ovoga članka mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada iz članka 137. stavka 3. točke 7. ovoga Zakona.</p> <p>(9) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera iz stavka 1. ovoga članka podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.</p> <p>(10) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća iz stavka 9. ovoga članka, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.</p>	<p>– Obavlja kontrolu i poduzima mjere za sanaciju divljih odlagališta.</p> <p>Sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu uspostavljen je putem Internet stranice Općine Gračac, gdje se ispunjavanjem predloženog obrasca o nepropisno odbačenom otpadu i njegovom dostavom na e-mail: gracac@gracac.hr ili poštom na adresu Općina Gračac, Park sv. Jurja 1, 23440 Gračac, o tome izvještava Općina Gračac odnosno Jedinostveni upravni odjel, koji postupa po prijavi.</p>
<p>UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ (SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA)</p>	<p style="text-align: center;">Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 6. provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti.</p> <p style="text-align: center;">Članak 39.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine,</p>	<p>Općina Gračac samostalno te u suradnji sa tvrtkom GRAČAC ČISTOČA d.o.o. provodi izobrazno – informativne aktivnosti na svom području.</p>
<p>OSIGURANJE PROVOĐENJA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 6. provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti.</p> <p style="text-align: center;">Članak 39.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine,</p>	<p>Općina Gračac samostalno te u suradnji sa tvrtkom GRAČAC ČISTOČA d.o.o. provodi izobrazno – informativne aktivnosti na svom području.</p>

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
	<p>informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.</p> <p>Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.</p>	
USPOSTAVLJANJE I AŽURNO ODRŽAVANJE MREŽNE STRANICE S INFORMACIJAMA O GOSPODARENJU OTPADOM NA SVOM PODRUČJU.	<p>Članak 39.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.</p> <p>(3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom.</p> <p>(4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz članka 137. stavka 8. ovoga Zakona.</p>	Općina Gračac redovito održava i ažurira svoje mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.
OSIGURANJE MOGUĆNOSTI PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.	<p>Članak 28.</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.</p>	Općina Gračac svake godine, u suradnji s udrugama koje su provodile programe javnih radova i putem programa javnih radova koje organizira Općina, organizira obilazak i čišćenje područja Općine, od otpada koji su tijekom godine odbacili nepoznati počinitelji. GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. nakon akcije čišćenja pobrinut će se da se tako prikupljeni otpad razvrsta i pravilno odloži na odlagalište Stražbenicu. Udruga Prospero konstantno provodi akcije skupljanja tekstilnog otpada koji ponovno oporabljuje za proizvodnju vlastitih proizvoda. Akcije skupljanja tekstilnog otpada nastaviti će provoditi i ubuduće.
SUDJELOVANJE U SUSTAVIMA SAKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA SUKLADNO PROPISU KOJIM SE UREĐUJE GOSPODARENJE POSEBNOM KATEGORIJOM OTPADA.	<p>Članak 27.</p> <p>(Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest NN 69/16)</p> <p>(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je, sukladno Zakonu, sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, uporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno Zakonu.</p>	<p>Na području Općine Gračac planira se izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad.</p> <p>Građevni otpad prihvaćat će se u reciklažnom dvorištu građevnog otpada po njegovoj izgradnji koje se planira urediti na lokaciji sadašnjeg odlagališta otpada Stražbenica po njegovoj sanaciji. Sanacija prethodno navedene lokacije planirana je sukladno Ugovoru s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost s udjelom sufinanciranja Fonda 90%, a Općine Gračac 10%.</p>

OBVEZE OPĆINE GRAČAC SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13, 73/17)		
OBVEZA	POJAŠNJENJE OBVEZE SUKLADNO ZOGO	STATUS
<p>PLAĆANJE POTICAJNE NAKNADE ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA.</p>	<p>Članak 29.</p> <p>(1) Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.</p> <p>(2) Jedinica lokalne samouprave je obveznik plaćanja naknade iz stavka 1. ovoga članka.</p>	<p>Kada bude u primjeni, Općina Gračac dužna je plaćati navedenu naknadu FZOEU ukoliko se na području Općine prikupi miješanog komunalnog otpada iznad propisane veličine.</p>
<p>U DOKUMENTIMA OSIGURATI ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA S CILJEM KOMPOSTIRANJA, DIGESTIJE ILI ENERGETSKE OPORABE BIOOTPADA.</p>	<p>Članak 56.</p> <p>(1) Osoba koja je aktima donesenim temeljem ovoga Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom, te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.</p>	<p>Na području Općine Gračac biorazgradivi komunalni otpad se sakuplja zajedno s miješanim komunalnim otpadom i odlaže na lokaciju Stražbenica. Trenutno ne postoji sustav odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada.</p> <p>Planira se uspostaviti pilot projekt kućnog kompostiranja u urbanom dijelu naselja Gračac i Srb nabavom opreme za kućno kompostiranje.</p>

2.3 Ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom u Općini Gračac

Na temelju analize postojećeg stanja gospodarenja otpadom na području Općine Gračac, te pregledom do sada ispunjenih obveza Općine, sukladno ZOGO i PGO RH, može se dati ocjena postojećeg stanja gospodarenja otpadom te predložiti ciljevi i mjere u narednom šestogodišnjem razdoblju.

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom u Općini Gračac još uvijek nije u potpunosti u skladu s odredbama ZOGO i PGO RH te je svakako potrebno povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom. Iz komunalnog se otpada još uvijek nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje otpadom još uvijek čini neracionalnim, ekonomski neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta.

Kako bi se stanje gospodarenja otpadom na području Općine Gračac uskladilo sa ZOGO, PGO RH te ostalim relevantnim zakonskim propisima, Planom gospodarenja otpadom Općine Gračac definirat će se ciljevi i mjere za njihovo ostvarenje u narednom šestogodišnjem razdoblju.

2.4 Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Gračac

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, sukladno ZOGO i PGO RH, te ovisno o mogućnostima, definiraju se sljedeći ciljevi i mjere Općine Gračac.

Tabela 3: Ciljevi i mjere gospodarenja otpadom Općine Gračac

CILJEVI		MJERE	
jC.1.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM		
C.1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu	M.1.1.1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada ¹
		M.1.1.2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
		M.1.1.3.	U reciklažnom dvorištu osigurati prostor za uspostavu kutka za ponovnu uporabu proizvoda
		M.1.1.4.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.1.1.5.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.1.2.	Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastiku, metal, biootpad i dr.)	M.1.2.1.	Izgradnja reciklažnog dvorišta
		M.1.2.2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
		M.1.2.4.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.1.2.5.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.1.3.	Odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada	M.1.3.1.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
C.2.	UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	M.2.1.	Uspostava reciklažnog dvorišta
		M.2.2.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
		M.2.3.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
		M.2.4.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
C.3.	SPRIJEČITI NASTANAK DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA	M.3.1.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
		M.3.2.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

¹ Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1 Vrste i količine proizvedenog komunalnog otpada i odvojeno sakupljenog otpada

Uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom te u postojeće i buduće količine, kao i sastav otpada, potreban je radi prijedloga rješenja u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, te precizno definiranje takvog komunalnog otpada, od mjesta njegova nastanka do mjesta konačnog zbrinjavanja.

Količine proizvedenog komunalnog otpada na području Općine Gračac prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim ZOGO, relevantnima i specifičnima za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL;
- PROBLEMATIČNI OTPAD – opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Miješani komunalni otpad s područja Općine Gračac prikuplja GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. te ga zbrinjava na odlagalištu otpada Stražbenica koje se nalazi na administrativnom području Općine Gračac.

Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Gračac prikazani su sljedećom tabelom.

Tabela 4: Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada na području Općine Gračac u razdoblju od 2013. do 2017. godine

Vrsta otpada	Ključni broj otpada	Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada (t)				
		2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	20 03 01	3402	1607	1687	1320	1068

Izvor: GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.

KRUPNI (GLOMAZNI) KOMUNALNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Napatkom o glomaznom otpadu (NN 79/15). Glomazni otpad na području Općine Gračac također prikuplja GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. ili ga sami stanovnici mogu dovesti i odložiti u privremeno reciklažno dvorište ili na odlagalište otpada Stražbenicu.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Dio biorazgradivog komunalnog otpada građani Općine Gračac kompostiraju unutar vlastitih domaćinstava, dok se manji dio odlaže u spremnike za miješani komunalni otpad. Iz tog razloga, količine biorazgradivog komunalnog otpada nisu poznate.

OTPADNI PAPIR, METAL, STAKLO, PLASTIKA I TEKSTIL

Na području Općine Gračac zasebno se prikupljaju papir, plastika, metal i staklo u spremnicima koji su postavljeni u setovima na javnim površinama, u sklopu zelenih otoka dok se tekstilni otpad prikuplja tijekom akcija koje organizira Udruga Prospero.

PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematicni otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematicnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. Problematicni otpad besplatno odvoze sakupljači ovlašteni od strane MZOE. Podaci o prikupljenim količinama problematicnog otpada s područja Općine Gračac ne postoje.

3.2 Odlaganje otpada

Miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad s područja Općine odvozi se i odlaže na odlagalištu otpada Stražbenica koje se nalazi na administrativnom području Općine Gračac. Odlagalištem otpada Stražbenica upravlja tvrtka GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.

Odlagalište otpada Stražbenica nalazi se oko 7 km sjeverno od Gračaca, na lokaciji Gola Glava, na području katastarske općine Deringaj, zapadno od državne ceste D-1 (Zagreb-Karlovac-Slunj-Korenica-Udbina-Graac-Obrovac).

Slika 5: Lokacija odlagališta otpada Stražbenica (izvor: www.google.hr/maps)

Pristup lokaciji odlagališta omogućen je makadamskom cestom koja se spaja na asfaltiranu cestu državnu cestu D-1.

Odlagalište Stražbenica predstavlja lokaciju na kojoj će se izvesti sanacija i trajno zbrinjavanje odloženog otpada koji je godinama, na nesanitarn način, odlagan na lokaciji te daljnje odlaganje otpada do otvorenja centra za zbrinjavanje otpada.

Odlagalište se nalazi na k.č. 899-dio, 900-dio, 9001-dio, 977/3-dio, 977/1-dio, k.o. Deringaj, površine oko 1,85 ha, Na odlagalištu Stražbenica se od 2002. godine odlaže pretežno komunalni otpad, te manji udio građevinskog i poljoprivrednog otpada, za područje cijele Općine Gračac.

Odlagališna ploha tlocrtna je površine oko 0,69 ha, ima kapacitet za oko 28.500 m³ otpada. Na odlagališnoj plohi je do 2012. godine, tvrtka Komunalno d.o.o. koja je otišla u stečaj, odložila oko 20.000,00 t otpada. Do tada se nije vodila točna evidencija niti je inspekcijskim nadzorom utvrđivana točna količina odloženog otpada. Od 2013. godine otpad na odlagalište Stražbenica odlaže tvrtka Gračac čistoća d.o.o..

Službeni podaci o količinama odloženog otpada na odlagalištu Stražbenica od 2013. – 2017. godine prijavljeni Agenciji za zaštitu okoliša sukladno ONTO obrascima navedeni su u nastavku:

Tablica 6. Količine odloženog otpada na odlagalište Stražbenica od 2013. – 2017. godine

Godina	Količina odloženog otpada
2013.	3402 t
2014.	1607 t
2015.	1687 t
2016.	1320 t
2017.	1244 t

Slika 6: Odlagalište Stražbenica

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Podaci o postojećim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Gračac postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom.

4.2 Podaci o planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Od građevina za gospodarenje otpadom koje se planiraju graditi na području Općine Gračac može se izdvojiti reciklažno dvorište i reciklažno dvorište građevnog otpada, a od uređaja za gospodarenje otpadom planira se nabava mobilnog reciklažnog dvorišta. Općina Gračac sufinancira izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom Biljane Donje u sklopu koje se sufinancira izgradnja Pretovarne stanice Gračac za koju je Općina Gračac osigurala zemljište te sufinancirala dio projektne dokumentacije.

4.2.1 Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. ZOGO, JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području.

ZOGO-om je JLS-ovima uvedena obveza da se osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta ovisno o broju stanovnika JLS-a. Iako je u ZOGO-u propisano da je za JLS s više od 1.500 stanovnika potrebno izgraditi jedno reciklažno dvorište, primjenom ZOGO-a je zamijećeno da se taj kriterij može povećati na 3.000 stanovnika zbog smanjenja operativnih troškova JLS-u, a bez da se ugrozi ispunjenje cilja. Radi ispunjenja ove obveze predlaže se uvesti mogućnost da se susjedne JLS mogu udružiti u korištenju jednog reciklažnog dvorišta.

S obzirom na navedeno, na području Općine Gračac potrebno je uspostaviti jedno reciklažno dvorište.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnog dvorišta omogućava pristupačno korištenje istog svim stanovnicima područja za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište.

Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15), Dodatkom III, definiran je popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati.

Tabela 5: Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnom dvorištem dužna zaprimati

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Problematični otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	16 05 04*	Plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvar
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
Otpadni papir	15 01 01	papirna i kartonska ambalaža
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	metalna ambalaža
	20 01 40	metal
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	plastična ambalaža
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tinte, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29

VRSTA OTPADA	KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 33
Baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Građevni otpad iz kućanstva ²	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 24/13) reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- Na glavnom ulazu u reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

- Mora biti opremljeno odgovarajućom vagom.
- Mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.
- Mora biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, vode, podzemne vode i more.
- Građevina mora imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada.

² Odnosi se samo na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

- Neovlaštenim osobama mora biti onemogućen pristup otpadu
- Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa moraju biti postavljene upute za rad.
- Građevina mora biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.
- Ukoliko se u reciklažnom dvorištu gospodari opasnim otpadom potrebno je da je građevina natkrivena i da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.
- Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju.
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekinutim nadzorom.
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
  - a. Izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
  - b. Izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje.

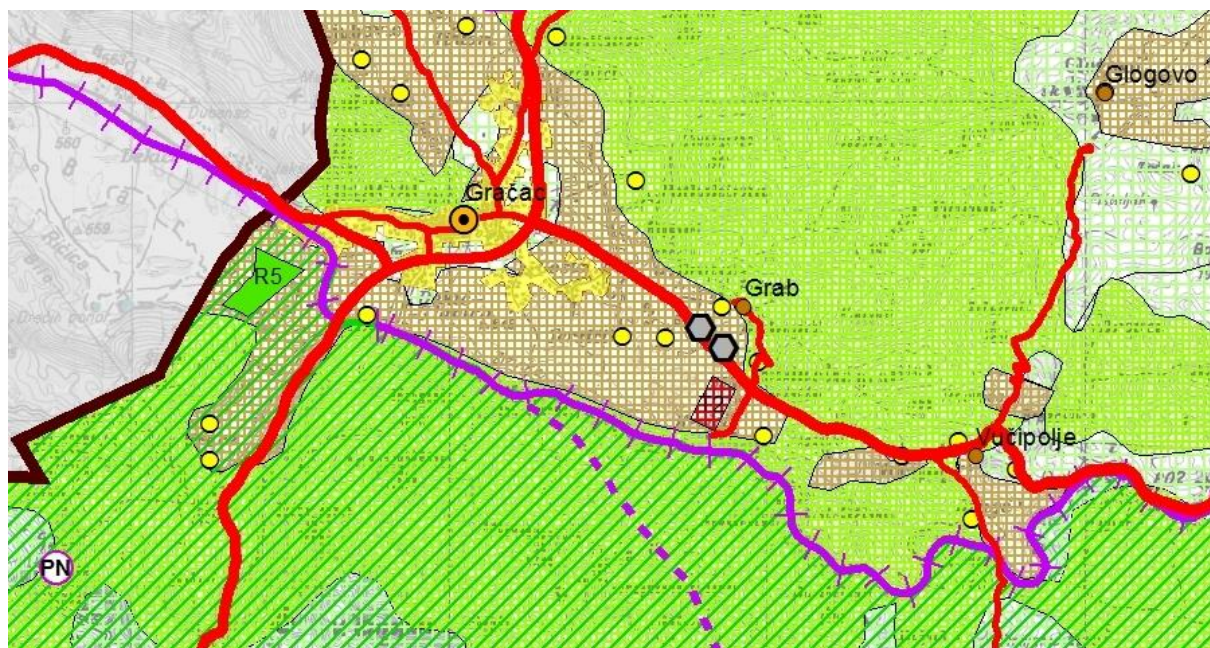
Sukladno članku 179. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, JLS je dužna u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom (reciklažnog dvorišta) u roku od godinu dana od stupanja na snagu ZOGO.

Općina Gračac je odredila lokaciju za uspostavu reciklažnog dvorišta Prostornim planom uređenja Zadarske županije, a lokacija je označena kao komunalna zona K3.

Lokacija zahvata je u Gradu/Općini Gračac na k.č. 3567/1, 3567/3, 3567/4, 3567/5 k.o. Gračac. Površina lokacije: P=7.078,00 m².

Lokacija reciklažnog dvorišta je smještena pored državne ceste D1, udaljena 3 km od središta naselja Gračac u smjeru Gračac-Zagreb. Lokacija je prikazana na kartografskom prikazu Prostornog plana Zadarske županije br. 5 kao „Izdvojena građevinska područja izvan naselja“ – komunalna zona K3. Obzirom da je lokacija izvorno namijenjena za gospodarenje otpadom, osim reciklažnog dvorišta unutar predviđene lokacije predviđena je i izgradnja buduće pretovarne stanice koja će započeti s radom u sklopu rada županijskog centra za gospodarenje otpadom. Obuhvat planiranog zahvata je 1.500 m², a ostatak površine komunalne zone namijenjen je za izgradnju pretovarne stanice.

Obrada, skladištenje i odlaganje otpada

	regionalni centar za gospodarenje otpadom Zadarske županije
	pretovarna stanica
	neusklađena odlagališta
	građevina za sabirno mjesto opasnog otpada

POSTOJEĆE | PLANIRANO

Slika 7: Lokacije za uspostavu reciklažnog dvorišta predviđene Prostornim planom Zadarske županije (isječak iz grafičkog prikaza, list 1.1., Korištenje i namjena prostora)

Reciklažno dvorište potrebno je izgraditi sukladno pozitivnim zakonskim propisima kojima se regulira građenje, a posebice sukladno Zakonu o gradnji (NN 153/13, 20/17).

4.2.2 Mobilno reciklažno dvorište

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).

Sukladno ZOGO jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice. U svakom naselju potrebno je odrediti lokaciju/e na kojoj će se nalaziti mobilno reciklažno dvorište i utvrditi vremenski period u kojem će se reciklažno dvorište nalaziti na određenoj lokaciji. Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su sljedeći:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada,
- mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati: MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA; SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA; BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA; RADNO VRIJEME.

4.2.3 Reciklažno dvorište za građevni otpad

Na području Općine Gračac planira se izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad.

Građevni otpad prihvaćat će se u reciklažnom dvorištu građevnog otpada po njegovoj izgradnji koje se planira urediti na lokaciji sadašnjeg odlagališta otpada Stražbenica po njegovoj sanaciji. Sanacija prethodno navedene lokacije planirana je sukladno Ugovoru s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost s udjelom sufinanciranja Fonda 90%, a Općine Gračac 10%.

4.2.4 Planirana nabava opreme i vozila

Tijekom 2018. godine GRAČAC ČISTOĆA d.o.o. u suradnji s jedinicom lokalne samouprave, odnosno Općinom Gračac te Zadarskom županijom i FZOEU planira nabaviti više vrsta spremnika za selektivno odvajanje otpada, ovisno o potrebama korisnika. U planu je nabava sljedećih vrsta spremnika:

- plavi spremnici za odlaganje papira,
- žuti spremnici za odlaganje plastike
- crni spremnici za odlaganje metala,
- zeleni spremnici za odlaganje stakla.

Spremnici će biti podijeljeni korisnicima ili postavljeni na lokacijama zelenih otoka. Također, planirana je i nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada do kraja 2020. godine.

4.3 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području Općine Gračac ne postoje neusklađena odlagališta otpada.

Na području Općine Gračac postoji jedno sanirano neaktivno odlagalište „Glogovo“ te 50 % saniranih divljih odlagališta otpada popisanih u Okvirnom planu sanacije divljih odlagališta otpada Općina Gračac.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Gračac postoje lokacije odbačenog otpada tj. divlja odlagališta otpada. Trenutno na području općine postoji još oko 50% nesaniranih divljih odlagališta utvrđenih Okvirnim planom sanacije divljih odlagališta

Općina Gračac redovito provodi sustavnu sanaciju divljih odlagališta otpada i nadzor lokacija na kojima je uočeno povremeno nelegalno odlaganje otpada u svrhu sprječavanju nastajanja novih divljih odlagališta otpada.

Do konca 2017. godine, na području Općine Gračac sanirano je 50% divljih odlagališta otpada pri čemu je utrošeno 120.000,00 kn (0,00 kn sredstva FZOEU i 120.000,00 kn sredstva Općine).

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO- INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sukladno ZOGO, sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš ili zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Kako bi se zaustavio trend rasta proizvedenog komunalnog otpada, povećao stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja te smanjio udio odloženog biorazgradivog otpada potrebno je uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom koji potiče sprječavanje nastanka otpada, odvajanje otpada na mjestu nastanka i sadrži infrastrukturu koja omogućuje ispunjavanje ciljeva i gospodarenje otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Slika 8: Red prvenstva gospodarenja otpadom

Takav sustav daje naglasak na ponovno korištenje, popravak, obnavljanje i recikliranje postojećih materijala i proizvoda.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati funkcioniranje sustava sprječavanja nastanka otpada odnosno provođenje mjera definiranih u Planu sprječavanja nastanka otpada. U cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže, a sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom, nakon mjera sprječavanja nastanka otpada koje uključuju i ponovnu uporabu proizvoda, potrebno je primijeniti mjere pripreme za ponovnu uporabu, a tek onda mjere recikliranja i drugih postupaka oporabe otpada prije konačnog zbrinjavanja. Iz tog se razloga, kao mjere za smanjenje nastanka otpada, predviđaju i uspostava centra ponovnu uporabu te osiguranje potrebne opreme za provođenje mjere kućnog kompostiranja. Uz navedeno, potrebno je kontinuirano provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti te akcija prikupljanja otpada.

Neke od mjera, a posebice mjere navedene u Planu sprječavanja nastanka otpada, zahtijevaju provođenje na višoj razini, tj. na razini RH dok će JLS sudjelovati indirektno u provođenju istih. Mjere kao što su provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti provodit će direktno Općina u suradnji sa ostalim pravnim i privatnim subjektima koji se bave gospodarenjem otpadom.

Mjere koje je potrebno provoditi za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada (Mjere za ostvarenje cilja C.1.1.Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. godine u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godinu) su:

- PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA;
- OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA;
- U RECIKLAŽNOM DVORIŠTU OSIGURATI KUTAK ZA PONOVDNU UPORABU PROIZVODA;
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI,
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.

PROVOĐENJE MJERA DEFINIRANIH PLANOM SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Jedan je od osnovnih ciljeva EU, kroz čitav niz financijskih instrumenata i strategija, potaknuti unaprjeđenje gospodarskog sustava u smislu učinkovitijeg korištenja resursa i energije. Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast) kao jedan od osnovna tri prioriteta razvoja EU predlaže održivi rast, tj. promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

Slika 9: Model kružnog gospodarstva

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada;
- očuvanje prirodnih resursa;
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta;
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš;
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih ciljeva bit će omogućeno ostvarenjem specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada:

- sprječavanje nastanka komunalnog otpada;
- sprječavanje nastanka biootpada;
- sprječavanje nastanka električnog i elektroničnog otpada;
- sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona;
- sprječavanje nastanka građevnog otpada.

U svrhu postizanja definiranih specifičnih ciljeva, Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se sljedeće mjere:

- Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:
  - Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja
  - Organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane³
  - Rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane
- Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije
  - Promicanje održive gradnje
  - Uspostava sustava doniranja hrane
- Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja
  - Organizacija komunikacijske kampanje za građane
  - Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica
  - Promicanje kućnog kompostiranja
  - Poticanje „zelene“ i održive javne nabave
  - Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

OSIGURANJE POTREBNE OPREME ZA PROVOĐENJE KUĆNOG KOMPOSTIRANJA

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinijelo ostvarenju i ostalih ciljeva gospodarenja otpadom potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u spremnike za biootpad, te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog otpada te dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće.

Ova mjera uključuje nabavu i distribuciju kućnih kompostera, izradu edukacijsko informativnih materijala, organizaciju promidžbenih aktivnosti i radionica. Obzirom da primjena kućnog kompostiranja ovisi o dostupnim površinama za korištenje proizvedenog komposta, prioritet za provođenje ove mjere su ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.

Kako bi se Općina Gračac uključila u aktivno poticanje lokalne javnosti na kompostiranje u vlastitim kućanstvima, potrebno je organizirati edukativne radionice, čiji se program može temeljiti na edukaciji o načinu organiziranja i provođenja kvalitetnih kampanja na temu

---

³ U svojim planovima gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb trebaju dati naglasak, uz opće mjere sprječavanja nastanka komunalnog otpada, na sprječavanje nastanka biootpada tj. otpada od hrane. U svrhu podrške JLS u izradi Planova gospodarenja otpadom, izradit će se smjernice za njihovu pripremu. Smjernice za izradu Planova će pomoći u planiranju sustava gospodarenja otpadom i promicati razvoj koherentnih odgovarajućih praksi u planiranju na području RH, a u skladu sa zahtjevima relevantnog zakonodavstva. Dodatno, po izradi smjernica, a radi što kvalitetnijeg uključivanja mjera i aktivnosti sprječavanja nastanka otpada od hrane u planove gospodarenja otpadom i njihovu provedbu, provest će se edukacijska kampanja za djelatnike JLS u vidu radionica uz odgovarajuće edukacijske materijale.

sprječavanja nastanka biootpada uključujući i edukaciju na temu važnosti kompostiranja i primjene kompostera.

Dodatno, moguće je potaknuti kućno kompostiranje kroz sufinanciranje nabavki kućnih kompostera.

U RECIKLAŽNOM DVORIŠTU OSIGURATI KUTAK ZA PONOVNUPORABU PROIZVODA

Ponovna uporaba neizostavan je dio cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, a odnosi se na aktivnosti vezane za ponovno korištenje raznih stvari i predmeta, primjerice, starog namještaja, odjeće i općenito robe široke potrošnje, s naglaskom na poštivanju reda prvenstva gospodarenja otpadom, a sve u cilju smanjenja količine otpada koji se odlaže.

U sklopu reciklažnog dvorišta preporuča se predvidjeti zatvoren/poluzatvoren prostor (npr. nadstrešnica ili tipski kontejner) tzv. „Kutak ponovne uporabe“ gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

MZOE i FZOEU donijeli su „Smjernice za ponovnu uporabu“ kojima se žele promovirati aktivnosti vezane za ponovno korištenje raznih stvari i predmeta.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih učesnika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem pisanih medija, radija i televizije.

Sukladno članku 39. ZOGO, JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također, potrebno je da JLS u sklopu svoje mrežne stranice uspostavi i ažurno održava mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije primjenjive na Općinu Gračac obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja s otpadom su sljedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, itd.,

- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, divlja odlagališta i dr.),
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta i centra za ponovnu uporabu na području Općine.

Sukladno PGO RH, ova mjera uključuje provođenje svih aktivnosti definiranih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. MZOE će donijeti Program izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom za razdoblje od 2017.-2022. godine, koji će predložiti smjernice, ciljane skupine i aktivnosti koje je nužno provoditi na nacionalnom i lokalnom nivou, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja i ponovne uporabe.

PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Gračac može sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada. Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji koji je isti dužan dostaviti HAOP-u.

Sukladno PGO RH, a u svezi ponovne uporabe proizvoda, općine mogu organizirati akciju skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebljivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe.

7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

7.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom

Opće mjere za gospodarenje otpadom koje se već provode i koje je i dalje redovito potrebno provoditi na području Općine Gračac su:

- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA;
- ORGANIZIRANO I REDOVITO PRIKUPLJANJE I ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA;
- ORGANIZIRANO I REDOVITO ODVOJENO PRIKUPLJANJE I ODVOZ OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA PUTEM SPREMNIKA POSTAVLJENIH NA JAVNIM POVRŠINAMA (ZELENI OTOCI)
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI.

U opće mjere gospodarenja otpadom mogu se uključiti i mjere za ostvarenje Cilja C.3. Spriječiti nastajanje divljih odlagališta otpada:

- SPRJEČAVANJE NEPROPISNOG ODBACIVANJA OTPADA;
- UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ.

SPRJEČAVANJE NEPROPISNOG ODBACIVANJA OTPADA

Mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada uključuju sljedeće:

- zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- evidentiranje lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ

Provedba navedene mjere prvenstveno uključuje identifikaciju vlasnika čestice na kojoj je nepropisno odbačen otpad. Po identifikaciji vlasnika čestice, a radi provedbe navedene mjere, komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine (ako vlasnik nije poznat) na kojem je nepropisno odložen otpad, uklanjanje tog otpada.

Rješenjem se određuje lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja.

Ukoliko komunalni redar utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, Općina Gračac dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada. U navedenom slučaju, Općina Gračac ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine.

Način provedbe mjera za ostvarenje Cilja C.3. uređuju se odlukom predstavničkog tijela JLS o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Budući da trenutno na području Općine Gračac još uvijek postoji oko 50% lokacija divljih odlagališta otpada, potrebno je provoditi navedene mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš te mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada kako bi se mogućnost nastanka novih divljih odlagališta svela na minimum.

7.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih ZOGO-om. Sakupljanje i obrada opasnog otpada se obavlja putem ovlaštenih osoba za sakupljanje ili obradu određene vrste opasnog opada. Ovisno o vrsti opasnog otpada obrađuje se u RH ili izvan RH.

Radi unaprjeđenja sustava gospodarenja opasnim otpadom, PGO RH određena je mjera koja uključuje izradu studije izvedivosti, u kojoj će se analizirati postojeći kapaciteti za obradu opasnog otpada u RH i utvrditi potrebni kapaciteti.

Problematicni otpad je opasni otpad iz kućanstva, a građani ga mogu odložiti u reciklažnim dvorištima ili na prodajnim mjestima proizvoda od kojih je nastao taj opasni otpad.

Jedan od ciljeva Općine Gračac je i *Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada* (prvenstveno biorazgradivi komunalni otpad, papir, staklo, plastika i dr.) što između ostalog uključuje i problematicni otpad. Navedeni cilj postići će se provedbom sljedećih mjera u narednom razdoblju:

- IZGRADNJA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA
- IZGRADNJA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA ZA GRAĐEVNI OTPAD

Navedene mjere detaljnije su opisane prethodno u poglavlju 4.

Izgradnjom reciklažnog dvorišta kao i nabavom mobilnog reciklažnog dvorišta dodatno će se poboljšati uvjeti za ispravnim zbrinjavanjem problematicnog otpada.

7.3 Mjere za gospodarenje posebnim kategorijama otpada

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, privremenog reciklažnog dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema za posebne kategorije otpada.

ZOGO-om su propisane sljedeće posebne kategorije otpada: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički (u daljnjem tekstu: EE) uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili (u daljnjem tekstu: PCB).

Za šest posebnih kategorija otpada uvedena je „proširena odgovornost proizvođača“ u vidu naplate naknade za stavljanje na tržište proizvoda od kojih nastaju te posebne kategorije otpada za koje su uspostavljeni sustavi odvojenoga sakupljanja i obrade. To su ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume i EE otpad.

Sukladno članku 28., stavku 3, Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Člankom 53. istog zakona propisano je da se otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Od posebnih kategorija otpada, za Općinu Gračac relevantne su sljedeće posebne kategorije otpada, a u čijem je sustavu sakupljanja općina dužna sudjelovati: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadni električni i elektronički (u daljnjem tekstu: EE) uređaji i oprema i građevni otpad.

Jedan od ciljeva Općine Gračac je i Cilj C.2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada. Ispunjenje cilja postići će se mjerama:

- IZGRADNJA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE
- NABAVA SPREMNIKA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA
- IZGRADNJA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA ZA GRAĐEVNI OTPAD
- REDOVITI ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI;
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.

8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada već se provode na području Općine Gračac.

Kako je ranije opisano, na području Općine Gračac prikuplja se miješani komunalni otpad i biorazgradivi otpad.

Slijedom navedenog, za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Gračac u narednom periodu potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- OSIGURATI JAVNU USLUGU PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA PUTEV SPREMNIKA OD POJEDINIH KORISNIKA I PRIJEVOZ TOG OTPADA DO OVLAŠTENE OSOBE ZA OBRADU TOG OTPADA.
- OSIGURATI REDOVITI ODVOZ MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KORIŠTENJEM SPECIJALNIH VOZILA KOJIMA ĆE SE SPRIJEČITI RASIPANJE OTPADA TE ŠIRENJE NEUGODNIH MIRISA.
- OSIGURATI KUĆNE KOMPOSTERE ZA GRAĐANE KOJI ŽELE BIORAZGRADIVI OTPAD KOMPOSTIRATI NA RAZINI KUĆANSTVA, TE GRAĐANE EDUCIRATI I SAVJETOVATI PISANIM MATERIJALIMA O NAČINU KOMPOSTIRANJA.

9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Jedan od ciljeva Općine Gračac je i Cilj 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.). Za ostvarenje navedenog cilja potrebno je da Općina Gračac u predstojećem planskom razdoblju nastavi s aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tetrapak ambalaže i krupnog (glomaznog otpada) kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukaciju i informiranje svih sudionika sustava gospodarenja otpadom.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada su Mjere za ostvarenje Cilja 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, biootpad i dr.) te uključuju:

- IZGRADNJU RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVU MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA
- NABAVA I DISTRIBUCIJA OPREME ZA KUĆNO KOMPOSTIRANJE
- NABAVA SPREMNIKA ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA
- NABAVA SPECIJALNIH VOZILA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA
- IZGRADNJU RECIKLAŽNOG DVORIŠTA ZA GRAĐEVNI OTPAD
- REDOVITI ODVOZ KRUPNOG (GLOMAZNOG) OTPADA
- PROVOĐENJE IZOBRAZNO – INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI;
- PROVOĐENJE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA.

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Popis važnih projekata za provedbu ovog Plana i dostizanje definiranih ciljeva dan je sljedećom tabelom.

Tabela 6: Popis projekata važnih za provedbu Plana

REDNI BROJ	VRSTA PROJEKTA
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
2.	Nabava i distribucija opreme za provođenje kućnog kompostiranja
3.	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada
4.	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada
5.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada
7.	Izgradnja reciklažnog dvorišta
8.	Nabava spremnika za otpadni tekstil
9.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
10.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
11.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš
12.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Kao i kod upravljanja sastavnicama okoliša, tako i gospodarenje otpadom započinje s planiranjem te glavnim ciljevima politike gospodarenja otpadom. Politika gospodarenja otpadom EU-a zahtijeva sprječavanje nastajanja te uporabu otpada. Konačno odlaganje najmanje je preferirana opcija u gospodarenju otpadom.

Uspješno gospodarenje počiva na aktivnom uključivanju različitih dionika: generatora/proizvođača otpada, onih koji otpadom gospodare (prikupljaju, prevoze, obrađuju i sl.) te nadležnih tijela.

Provedbom Plana gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih dionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna uporaba,
- energetska uporaba ili druge vrste obrade te
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od niza podsustava koji mogu na specifičan način obraditi ili stabilizirati određenu vrstu otpada, pa je potrebno prije donošenja odluka imati cjelovitu sliku o načinu zbrinjavanja i tehnologiji obrade otpada, kao i strateškim opredjeljenjima kako državne tako i lokalne uprave u vezi s gospodarenjem otpadom na određenom području.

Provedbom aktivnosti definiranih Planom, sustav se uspostavlja u svakoj županiji po regionalnom/županijskom konceptu i uspostavlja se jedan centar za gospodarenje otpadom. Teži se povećanju udjela odvojenog prikupljanja otpada, recikliranju i ponovnoj uporabi otpada, prethodnoj obradi otpada prije konačnog odlaganja, smanjenju udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, izdvajanju goriva iz otpada, smanjenju količine otpada koje se odlažu na odlagalištima, smanjenju štetnih utjecaja otpada na okoliš i samoodrživom financiranju sustava gospodarenje komunalnim otpadom.

Za osiguranje kontinuiranog razvoja sustava gospodarenja otpadom troše se značajna financijska sredstva te postoje različite metode financiranja.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Danas se najčešće sredstva za provedbu projekata financiraju iz:

- Javnih izvora:
  - Državni proračun

- Proračun JLS-a i JP(R)S-a i sredstva davatelja javnih usluga i isporučitelja vodnih usluga (u vlasništvu JLS)
- EU Fondovi – Operativni program konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
- FZOEU
- Krediti banaka
  - Svjetska banka
  - Europska banka za razvoj
  - Europska investicijska banka
- Privatnih izvora
  - Privatna ulaganja u sve vrste obrade otpada
  - Privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje (javno partnerstvo, koncesije)

U sljedećoj tabeli prikazani su izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom na području Općine Gračac.

Tabela 7: Izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

1.	MJERA	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Državni proračun, EU fondovi, FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Visina financijskih sredstava predviđena na razini cijele RH a sukladno PGO RH iznose 10.000.000 HRK. Financijska sredstva koja mora izdvojiti Općina Gračac trenutno se ne mogu predvidjeti.
2.	MJERA	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
3.	MJERA	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., FZOEU
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
4.	MJERA	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., FZOEU

	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o iskazanom interesu građana.
5.	MJERA	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
6.	MJERA	Provođenje akcija prikupljanja otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000,00 HRK
7.	MJERA	Izgradnja reciklažnog dvorišta uključujući uspostavu kutka za ponovnu uporabu proizvoda
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	1.500.000,00 HRK
8.	MJERA	Postavljanje spremnika za otpadni tekstil na javnim površinama
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, sredstva GRAČAC ČISTOĆA d.o.o., FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	20.000 HRK
9.	MJERA	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	600.000,00 HRK
10.	MJERA	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada
	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Financijska sredstva osigurana u sklopu službe komunalnog redarstva.
11.	MJERA	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o broju divljih odlagališta.
	MJERA	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad
12.	IZVOR FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Proračun Općine Gračac, FZOEU, EU Fondovi
	VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	Ovisno o odabranom tajničkom rješenju.

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sljedećom tabelom iznijeti su rokovi izvršenja pojedinih mjera koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Gračac.

Tabela 8: rokovi i nositelji izvršenja plana

BR.	MJERA	NOSITELJ	ROK	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada	MZOE Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2022.						
2.	Osiguranje potrebne opreme za provođenje kućnog kompostiranja	Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2020.						
3.	Nabava spremnika za odvojeno prikupljanje otpada	Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2018						
4.	Nabava specijalnih vozila za prikupljanje otpada	Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2020						
5.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti	Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2022.						
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Općina Gračac GRAČAC ČISTOĆA d.o.o.	2022.						
7.	Izgradnja reciklažnog dvorišta uključujući uspostavu kutka za ponovnu uporabu proizvoda	Općina Gračac	2018.						
8.	Postavljanje spremnika za otpadni tekstil na javnim površinama	Općina Gračac	2017.						
9.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Gračac	2018.						
10.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada	Općina Gračac	2022.						
11.	Uklanjanje otpada odbačenog u okoliš	Općina Gračac	2022.						
12.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad	Općina Gračac	2020.						

13 POPIS PRIMIJENJENIH ZAKONA, PRAVILNIKA I DOKUMENTACIJE

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)
2. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
3. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15, 117/17)
4. Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
5. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), koja je sastavni dio Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02)
6. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 03/17)
7. Prostorni plan Zadarske županije (SG ZŽ 02/01, 06/04, 02/05, 17/06, 03/10, 15/14)
8. Prostorni plan uređenja Općine Gračac (SG ZŽ 13/07, 27/10)